

[Riishøj]

1982 er af FN erklæret som internationalt år for mobilisering omkring sanktioner mod Sydafrika. Danmark og de øvrige nordiske lande har tidligere erklæret, at de går ind for sanktioner mod Sydafrika. Folketinget opfordrede den 26. maj 1978 Elsam til om muligt at indkøbe kul andetsteds end i Den sydafrikanske Republik.

Som bekendt har Elsam nægtet at efterkomme denne henstilling. Samtidig kan konstateres, at det meget hurtigt lykkedes at finde erstatning for bortfaldet af den polske kulimport i 1981, og det vil derfor være af interesse at vide, hvad Danmark i praksis har gjort for på tilsvarende måde at finde erstatning for kulimporten fra Sydafrika. Interessant at vide er, i hvilken grad man fra energiministeriets side aktivt har arbejdet for at finde erstatning for kulimporten fra Sydafrika, og hvad man i praksis har gjort for at få Elsam til at efterkomme folketingsbeslutning af 26. maj 1978. Det håber jeg vil blive klarlagt gennem dette spørgsmål.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Spørgsmålet vil blive besvaret af ministeren for Grønland.

Riishøj (SF):

Sagen om den danske import af kul fra Sydafrika er jo en gammel sag. Den har som bekendt været diskuteret flere gange i folketinget. Årsagen er den enkle, at et overvældende flertal af FNs medlemslande i kraftige vendinger fordømmer apartheidstyret i Sydafrika og Sydafrikas fortsatte besættelse af Namibia. Danmark har traditionelt hørt til de lande, der kraftigst har fordømt apartheidssystemet og støttet indførelse af sanktioner.

En folketingsbeslutning fra samlingen 1977-78 om at henstille til Elsam om muligt at begrænse importen fra Sydafrika har desværre ikke båret frugt. I betragtning af, at det meget hurtigt lykkedes at finde erstatningsleverancer for bortfaldet af kulimporten fra Polen, virker det meget besynderligt, at vi fortsat opretholder en meget høj import af kul fra Sydafrika.

Formålet med spørgsmålet er at få belyst, om der er gjort tilsvarende bestræbelser som i sagen om importen af kul fra Polen. Er der

gjort tilsvarende bestræbelser for at begrænse importen af kul fra Sydafrika?

Energiministerem (Tom Høyem, fg.):

Kulimporten fra Den sydafrikanske Republik steg meget kraftigt i årene 1978-1980 og nåede sit maksimum i 1980 med i alt 3.118.000 t. I 1981 faldt importen, ikke så meget, men til 3.094.000 t, og i indeværende år, i 1982, forventer vi at importen fra Den sydafrikanske Republik kommer til at ligge på nogenlunde det samme niveau som i 1981. I den forbindelse er det vigtigt at huske, at der er tale om langtidskontrakter; kulleverancerne kan ikke ændres fra den ene dag til den anden.

Den danske regerings hidtidige politik har været, som også spørgeren var inde på, sådan, at man med hensyn til import fra Sydafrika af kul den 8. juni 1978 opfordrede Elsam til, så vidt det var muligt, at indkøbe kul andetsteds end i Sydafrika. Den 22. marts 1979 udvidede regeringen denne opfordring, sådan at det ikke bare gjaldt Elsam, men samtlige elværker. Den nuværende regering mener, at denne opfordring bør opretholdes både af udenrigspolitiske grunde og af forsyningsmæssige grunde.

Der findes et kulforsyningsudvalg, og i det forløbne år har regeringen i kulforsyningsudvalget fortsat drøftet spørgsmålet om et handlingsprogram for kulforsyningen i det hele taget til elværkerne.

Det kommissorium, som udvalget arbejder efter, viser, at programmet skal baseres på de opfordringer, der altså har været givet, og så på - hvad der ikke skal glemmes - de rent faktiske muligheder for at sprede kulimporten.

Det er elværkerne, der står for 90 pct. af Danmarks samlede kulimport, og den danske regering har ingen lovhjælp til direkte at påvirke disse elværkers indkøbsdispositioner. Det kan nævnes, at elværkerne ud fra ønsket om at sprede kulindkøbene og ud fra ønsket om at sikre fleksibilitet i indkøbsprocessen og naturligvis også ønsket om at reducere sårbarheden over for leveringssvigt i de senere år har indgået langtidskontrakter om kulleverancer med forskellige lande, deriblandt USA, Australien, Colombia og Canada, men der er netop tale om langtidskontrakter; hvis jeg må bruge Colombia som et eksempel, er